

Medieordlista från Mediekompass

Ansvarig utgivare den som är juridiskt ansvarig för tidningens innehåll

Artikel tidningstext som är längre än en notis

Appar/Applikationer programvaror som man kan välja att ladda hem eller köpa till sin mobil

Banner en webbannons som ofta länkar till annonsörernas webbplats

Berliner tidningsformat som är något större än tabloid

Bildtext text som kompletterar en bild

Blocka att blockera någon från att kontakta en på till exempel chattar eller sociala nätverkssajter

Breddare liggande bild i motsats till höjdare

Broadsheet stort tidningsformat (kallas även fullformat/helformat)

Brödtext artikelns text utan rubriker och ingress. Ordet kommer från tyskans Brotschift och syftar på den tryckstil som boktryckaren använde. Brödtext är också ett uttryck från den tid då journalisterna avlönades per tryckt rad – ju fler rader, desto mer pengar och mer "bröd"

Byline reporterns namn som oftast placeras efter texten. Fotografens byline placeras i anslutning till bilden

Creative Commons ett licenssystem där upphovsrättsinnehavare kan markera att de helt eller delvis tillåter spridning, användning eller bearbetning av sitt verk under vissa villkor

Dagstidning I Sverige definieras begreppet dagstidning såsom en allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär, som normalt utkommer med minst ett nummer per vecka. I Sverige utkommer cirka 160 dagstidningar, men av dessa är bara ett tiotal dagliga

Deadline tidsgräns för när arbetet ska vara klart

Dragarbild en bild som dominerar sidan och som syftar till att dra till sig läsarens uppmärksamhet

Dårrad förklarande överrad till en huvudrubrik. Förr menade man att det krävdes en inledande förklaring för att även "dårarna" skulle förstå rubriken

mediekompass

Edition del av tidningens upplaga, kan vara en geografisk edition

Eftertextannons annons om bilar, fastigheter etc som kommer i slutet av tidningen efter nyhetssidorna

Ettan tidningens förstasida

Feature specialartiklar eller reportage som är mer tidlösa än nyhetsmaterialet

Fildelning att göra filer på sin dator tillgängliga för andra

Grooming när vuxna tar kontakt med barn i sexuellt syfte

Horunge ofullständig rad överst i en spalt, där nästa rad är början på ett nytt stycke. En redigerare ska undvika horungar i texterna

Hushållstäckning antal distribuerade tidningsexemplar per 100 hushåll

Höjdare stående bild i motsats till breddare

Indrag markerar nytt stycke i en text

Ingress inledningen till en artikel, skrivs ofta med fet eller halvfet stil

iPhone: är en mobil multimedia-telefon, en så kallas smartphone, med internetuppkoppling, touch-skärm och ett mycket enkelt och intuitivt gränssnitt. Den har utvecklats av företaget Apple.

iTunes: en programvara för uppspelning av musik, ljud och video utvecklad av företaget Apple. iTunes store är en digital musikaffär där man lagligt köper ljudfiler.

Layout grafisk utformning, tidningens utseende

Logotyp tidningshuvud eller firmanamn

Löp löpsedel, affisch som gör reklam för tidningens innehåll och som sätts upp utanför kiosker och butiker

Mellis mellanrubrik som används för att göra texten mer lättläst

Mikroblogg: en variant på bloggen, fast med kortare meddelanden/texter. Det kan vara små korta meddelanden om hur du mår, vad du gör eller länkar vidare till något intressant på nätet. Oftast är det en maxgräns på ca 200 tecken.

mediakompass

Mobil-TV: Mobil-TV innebär att man kan se på TV direkt anpassad för mobiltelefonen. Mobil-TV skiljer sig på flera sätt från traditionellt tv-tittande. Förutom att mobil-TV ger möjlighet att se på traditionell TV varsomhelst kan tittaren också beställa program, så kallad on-demand TV och Podcast-TV.

Nedryckare förklarande underrad till huvudrubrik

Notis kort nyhetstext

Nyhetsgrafik bild som förklarar ett skeende, t ex kartor, tabeller och diagram

Paginerings sidnumrering

PO Allmänhetens Pressombudsman behandlar klagomål där anmälaren anser att en tidning har brutit mot god publicistisk sed

Podcast: podsändning eller podradio är en metod för att publicera ljud och film via nätet. Ofta prenumererar lyssnaren på podsändningar (från exempelvis DN eller SR).

Pratminus talstreck som används vid direkt anföring

Puff kort sammanfattande text på tidningens förstasida som hänvisar till en artikel inne i tidningen

Redaktör äldre uttryck för journalist, används numera för att beteckna arbetsledare eller speciella medarbetare som insändarredaktör och familjeredaktör.

Redigerare redaktionell medarbetare som går igenom texter, väljer bilder, sätter rubriker och sammanställer tidningssidor

Reportage tidningstext med miljö- och närvarokänsla, friare disposition och mer utrymme för reporterns personliga berättande

Research insamling av uppgifter och källor som journalisten gör inför sitt skrivande

RSS: Istället för att gå in på exempelvis en nyhetssajt kan man prenumerera på ett RSS-flöde. RSS förkortar och presenterar nya inlägg på ett överskådligt sätt. Användaren behöver således inte aktivt söka upp webbsidor denne finner intressanta för att uppdatera sig om något har hänt.

mediekompas

Rubrik tidningstexternas motsvarighet till andra texters överskrift. Kommer från latinets rubrica som betyder röd färg. Senatsbeslut offentliggjordes i Romarriket på uppspikade gipstavlur. Tavlorna hade överskrifter i röd färg

Scoop egen nyhet som slår ut allt annat

Sociala medier sajter där användarna själva kan bidra med innehåll, så kallat användargenererat material, och "umgås" med varandra samtidigt som de tar del av information.

Spalt tidningens sidor är indelade i ett antal spalter. En fullformatstidning har oftast åtta spalter per sida, vilket ger en spaltbredd på 43 - 45 mm

Tabloid tidningsformat som är hälften så stort som fullformat (broadsheet). De flesta dagstidningar trycks numera i tabloidformat

Tagga från engelskan "tag", att märka en bild eller videoklipp med ett namn eller sökord för att den lättare ska kunna hittas av andra

Trådar relaterade inlägg i exempelvis forum eller på sociala nätverkssajter. Det första inlägget eller meddelandet påbörjar en tråd som andra användare sedan kan svara på.

TT Tidningarnas Telegrambyrå

Twitter: en mikroblogg där inläggen får vara högst 140 tecken

Typsnitt bokstavsform, t ex Times och Helvetica. Kallas även teckensnitt

Wikipedia: en internetbaserad encyklopedi med innehåll som utvecklas och uppdateras av vanliga användare.

Vinjett minirubrik eller dekoration, som fungerar som igenkänningsmärke för återkommande inlägg i tidningen

Vinkel den infallsvinkel en journalist väljer för att presentera sitt material i en tidningstext

Vänsterkryss placering av den viktigaste nyheten, längst upp till vänster på sidan